

Növényvédelmi intézkedések gyümölcstermő növényekben novemberben

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.11.2024 *Брой:* 11/2024

Már beköszöntött a tél, és a lombhullató növényfajok felkészülnek a telelő nyugalmi időszakra. A gyümölcsfák leveleinek lehullása után itt az ideje a fontos, preventív növényvédelmi intézkedéseknek. Ezzel megelőzhető a fitopatogén fertőzések és a rovarpopulációk következő évi szaporodása.

Novemberben a gyümölcsösök őszi növényvédelmi permetezésének végrehajtásához kedvező feltételek a hónap elején, a második évtized közepén és a harmadik évtized napjainak nagy részében állnak fenn.

November második fele alkalmas időszak gyümölcsfák ültetésére.

Most itt az idő a következő évi betegségek és kártevők elleni védekezés tervének elkészítésére is. Célszerű előkészíteni a számítást a következő év betegségeinek és kártevőinek ellenőrzéséhez szükséges növényvédő szerekre és anyagokra.

Mivel egyes betegségek micéliumai a levelekben, gyümölcsökben és a talajban maradnak meg, és mivel a rovarok a talajban telelhetnek át, fertőzött gyümölcsökön és fákön telelhetnek, valamint hernyófészkeket alakíthatnak ki a hajtásokon és leveleken, a következő intézkedések szükségesek:

Almatermésűek, csonthéjasok és diófélék esetén

A cylindrosporiasis gazdaságilag jelentős betegség a cseresznye- és meggytermesztő régiókban, de a legkárosabb a gyümölcsfa-iskoláknak és a fiatal gyümölcsösöknek. A betegség elleni védekezést már ősszel el kell kezdeni az elhullott levelek elásásával, hogy csökkentsék a primer fertőzést

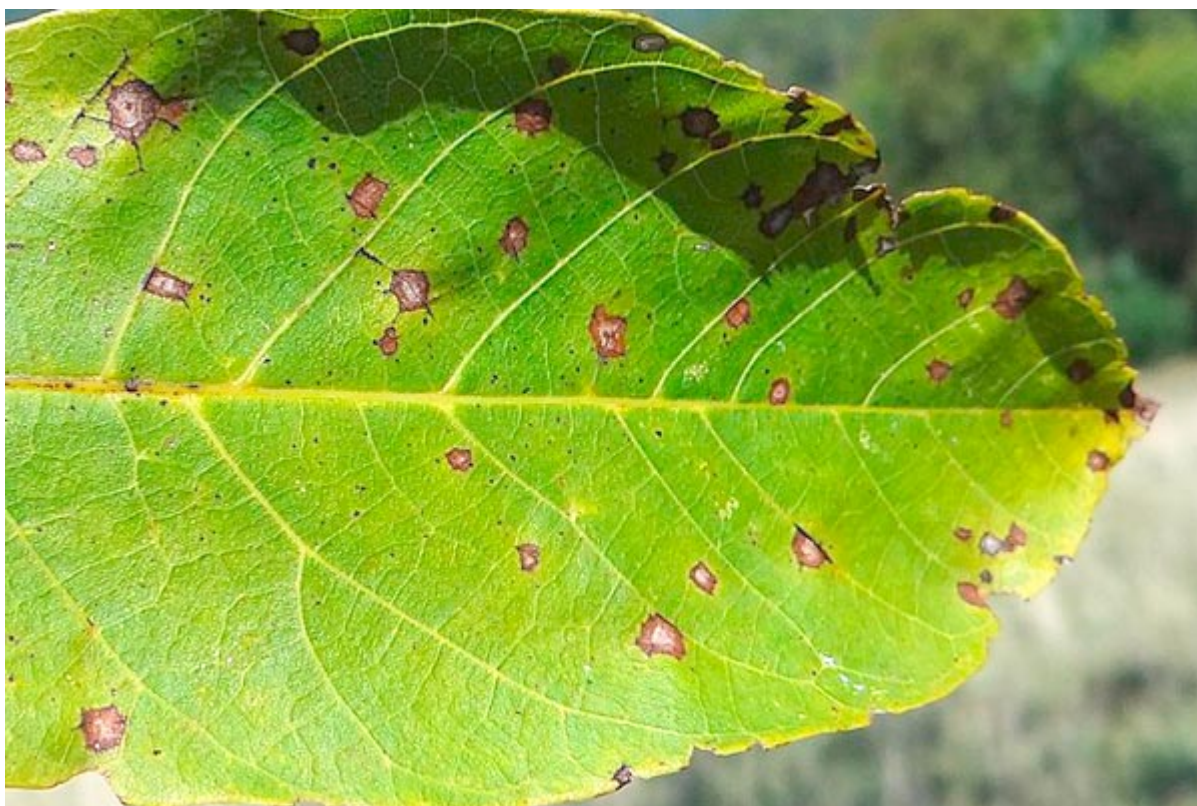
Erősen támadott, a levélhullás előtti, varasodásos alma- és körtefákön, valamint cylindrosporiosisos cseresznyefákön az elhullott leveleket összegyűjtik és 5%-os karbamiddal permetezik.

A barna- és feketerothadás, a birsalma-molyháj, a mandulamoly, az őszibarack-gyümölcsmoly, a gyapjaslepke és a fehér gyümölcsfa-törpemoly elleni védekezéshez a mumifikálódott gyümölcsöket és a hernyófészkeket összegyűjtik és megsemmisítik.

A lisztharmattal fertőzött hajtásokat almán és őszibarackon, a varasodással, feketerothadással és barna levélfoltossággal fertőzött hajtásokat körtén, a lyukas levélfoltossággal támadott hajtásokat csonthéjasokon és mandulán, a barna rothadással fertőzött hajtásokat almatermésű és csonthéjas fajokon, a cercospora levélfoltossággal támadott mandulahajtásokat, narancssárga levélfoltosságot és varasodást, antraknózissal és baktériumos levélfoltossággal támadott dióhajtásokat, a nagy mogyoró-bogárral támadott mogyoróhajtásokat, a szövőlepke petegyűrűit és a almamoly petepajzsait kivágják és elégetik.

Az alma-, szilva- és diómoly, a körte-rügylakó, a aknázólepke, a kéregmoly, az alma-tiszta szárnyú moly, a körte-levéltetvek, a galagonya-atka és a gyapjaslepke petecsomóinak telelő hernyóinak megsemmisítésére a gyümölcsfák öreg kérgét lekaparják, összegyűjtik és elégetik. A kaparást tompa késsel végzik, anélkül, hogy a kérge háncs részét érintenék, és a hulladékot lepedőre gyűjtik és elégetik.

A dió antraknózisa a diófák legelterjedtebb és legsúlyosabb betegsége. Gombától ered, és minden diófajt megtámad.

A dióültetvényekben az elhullott leveleket összegyűjtik és elégetik, hogy megsemmisítsék bennük az antraknózis és a baktériumos levélfoltosság telelő fertőzését.

A gyümölcsösök talaját mélyen szántják, hogy megsemmisítsék az alma-levéldarázs, az aknázólepke, a cserebogár lárvái, az alma-viráglakó, a körte-poloská, a cseresznye-levéldarázs, a cseresznye-légy, a

csonthéjas levéldarázs, a szilva-gyümölcstarázs, a mandulamoly, a mandula-levéldarázs, a diómoly, a mogyoró- és gesztenyeormányosokat.

A levelek mély elásásával a varasodást almán és körtén, a fehér levélfoltosságot körtén, a barna levélfoltosságot birsalmán és körtén, a feketerothadást almatermésű fajokon, a birsalma-molyhét, a vörös levélfoltosságot szilván, a cercospora levélfoltosságot, a narancssárga levélfoltosságot és varasodást mandulán, valamint az antraknózist és a baktériumos levélfoltosságot dión is megsemmisítik. Így a levelek elrothadnak, és velük együtt a kórokozók is elpusztulnak.

Őszibarack-, kajszí-, cseresznye-, meggy- és mandulaültetvényeket 2%-os bordói lével (2 kg réz-szulfát és 1,5 kg oltott mészt 100 l vízre) permeteznek a lyukas levélfoltosság és a fertőző apoplexia elleni védekezéshez.

A gyümölcsfák törzsét és fő ágait 20%-os meszbevonattal és egy kevés agyaggal vonják be, hogy megvédjék őket a téli fagyoktól, megsemmisítsék a zuzmókat és a mohákat, és elriasztják a nyárfaborzot és a kecskemolyot.

Eper esetén

A talajt szántják, hogy megsemmisítsék az eper-szárormányos, eper-ormányosok imágóit, és védekezzenek a fehér és vörös levélfoltosság ellen.

Málna esetén

Az antraknózissal, didymellával fertőzött, vagy a málna-gubacsdarázs vagy az agrilus által támadott vesszőket kivágják és megsemmisítik.

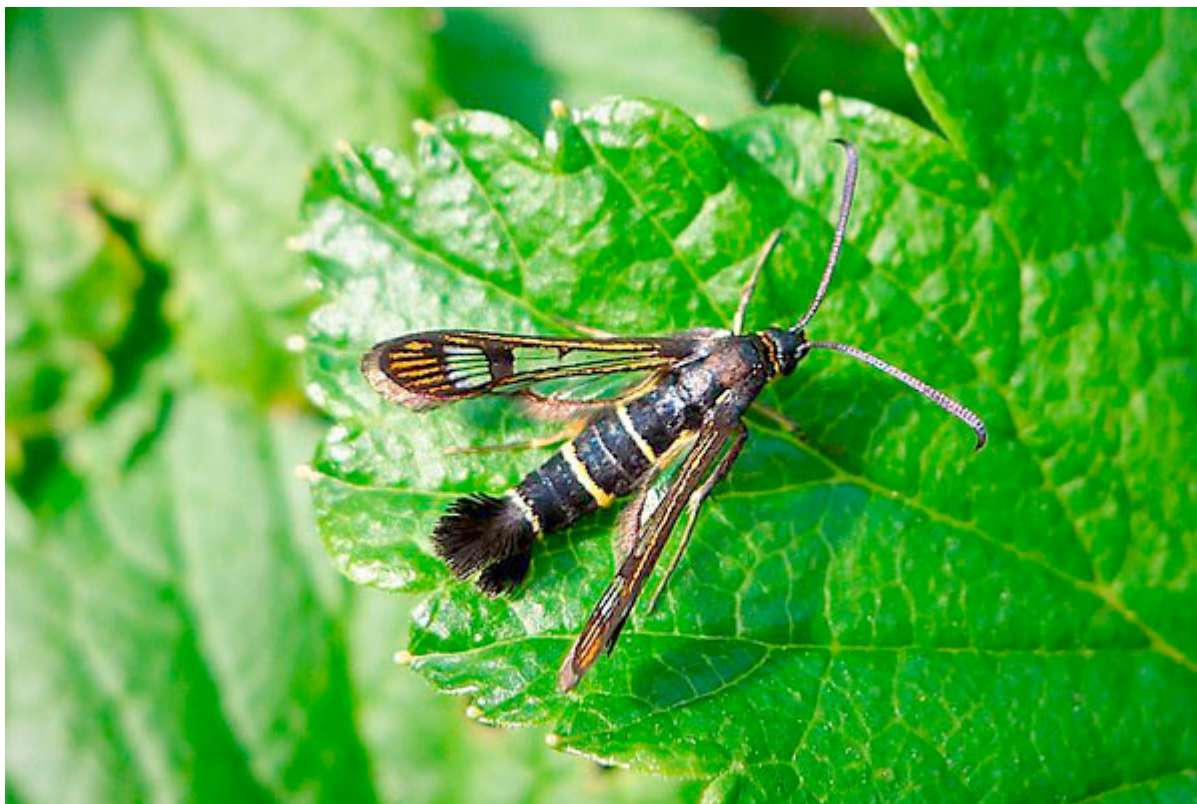

Az utóbbi években a közönséges málna-bogár vált a málna gazdaságilag legjelentősebb kártevőjévé. Ellene a talajműveléssel védekeznek a málnabokrok körül és a sorok között ősszel, valamint két permetezéssel a málnaültetvényeken az egyik engedélyezett rovarirtó szerrel, a virágzás előtt, majd a lárvák ellen, kikelésük kezdetén, a málna virágzásának végén vagy után.

A ültetvények sorai közötti talajt szántják, hogy megsemmisítsék a málna-bogár imágóit és a málna-gubacsdarázs lárváit, valamint a rozsda, antraknózis és levélfoltosság kórokozóit.

Fekete ribiszke esetén

A fekete ribiszke üvegszárnyú moly az egész országban elterjedt. Fekete ribizskét és más ribizskeféléket támad. A hajtások károsodása elérheti a 30–40%-ot is.

Az amerikai lisztharmattal és üvegszárnyú mollyal támadott hajtásokat kivágják és elégetik.

A talajt szántják, hogy megsemmisítsék a fekete ribiszke-gubacsdarázst, amely lárvaként bábban telel a talaj felszínén.